

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Pénzes Antal*

Cím: *A Gellérthegy - rendezése*

Forrás:

Magyarország

Bp.
(Hely)

1922. 7/10
(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Osztályozás

Tárgy

712.21

Hely

Gellérthegy

Idő

"1922"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi hazinyomda 1922

A Gellérthegy rendezése

Azt olvastam a minap, hogy a főváros rendeztetni szeretné a Gellérthegy délkeleti oldalát, a barlangot vendéglő céljára alakítani. Szép-szép a rendezés, az ölmesség, csak arra ügyeljünk, hogy ezen a címen a Gellérthegy legérdekesebb természeti szépségét el ne rendezzük.

Egy darab őstermészet ez a jó öreg Gellérthegy a város szívében; igazán jól esik az ember-testének lelkének, ha egy kis kapaszkodás árán feljutott meredek oldalán és fent a magasban egy hatalmas magyot lélekliz a pesti füstös utcák után. A lent el-elterülő tájkép felejthetetlen az ember számára, de aki ért még egy kicsit a természet kibetűzéséhez, az még mást is észre fog venni a meredek sziklafalakon. Megelevenednek előttünk a különböző színű, hajlású kőzetek, rétegek, melyek legszebb bizonyítékai azoknak a küzdelmeknek, amelyeket a letűnt geológiai időkben a tenger és szárazföld vívtak egymással. Az egymásra telepedett rétegeket egy irtózatos földrengés tépte ketté, hogy a keleti felét a Duna mai szintje alá több száz méternyire süllyessze.

Az Alföld és hegyvidék növényvilága is itt találkozik össze és oly növényfajokat találunk a sziklák repedései közt, melyekért a külföldi botanikusnak sok száz kilométernyi utat kell megtenni, hogy gyönyörködhesen bennük. Csak egy-két szálaeskat találunk már zsurlószerű törpe csikófarkból (*Ephedra distachya*), melyet pikkelyes bogycó után Diószegi és Fazekas Fűvészkönyvükben bogycópikknek neveztek. A közönséges szuláknak is él itt egy nem csavarodó, selymeslevelű rokona a kantabriai szulák

(*Convulvulus cantabricus*). Tavasszal a kelet felé eső sziklák kiugró párkányain hatalmas sárgaszínű párnákat alkot a virágzó köviternye (*Alyssum arduini*). A lapos sziklapadokon néha megtalálhatjuk az Alföldünkre oly jellemző tövises termésű királydinnyét is (*Tribulus orientalis*). A déli oldal különösen védett részen elvadult fügebokrokat találunk, melyek néhol 3—5 cm. vastag szárai az áttelelés legszebb példái.

A Gellérthegy egyedüli természetes lelőhelye hazánkban a törökpirositónak (*Begonium harmola*), mely még talán a török hódoltság idejéből maradhatott fenn és az a néhány példány, amely még ott tengődik az ismeretlenség védelme alatt, leginkább megérdemelné, hogy a legsürgősebben biztosítsuk további fennmaradását.

Az állatvilágot még több veszély fenyegeti, ezt észre is vehetjük a napon süt-kérező poligyikokon is, hogy a legkisebb gyanus mozdulatunkra szokatlanul gyorsan tűnnek el a kőfalak nyílásai közt, már a kissé elkorcsosult pannóniai gyík (*Ablepharus pannonicus*) csak nagynehezen tud a fűszálak közt elsiklani szemünk elől. A nagytestű mezeinyul azonban közeledtünkre néha egész kényelmesen húzódik a bokor tulsó oldalára, nem érzi a puská jelenlétét.

A sziklaüregek jó fészkelő helyet biztosítanak a szürke galamboknak, de néha egy-egy bagoly is kisurran közülük az esthőmályba.

Ha magam előtt látom őket szinte elfelejtem, hogy egy világváros közepén vagyok és álmódózasomból csak a rozoga villamosok éktelen sivitása ébreszt fel, amint elrobognak az ősi Gellérthegy talpánál.